

7. sciam. Si privatio recipi nisi quibus nisi n. habet sciam privationem, sic de oculis, quod est tenebra, quod n. recipit lucem.  
 3o privationem n. habet esse essentiam, nec habet esse essentiam  
 desumit, nec est entitas facta, per privationem n. aliquid recipit  
 2o privationem.

Quaestio, 8.

¶ privatio vere privatio rerum nativum sit.

By privationem dicitur privatio esse requiritur ad generationem, n. ad adceptionem  
 inter natum. Est a privatio quod illud ex quo generatio fit, n. est  
 est vere privatio illius: id generatio fit, n. est a privatione  
 tamen a privatione dicitur. 3o privatio dicitur privatio generatio. Est materia.  
 1a generatio dicitur generatio a n. ut a privatione a g. id tamen  
 a g. n. est materia tamen a g. n. potest manere in privatione adque  
 est in illo effectu completum, ut facit materia in se, generatio  
 a g. dicitur privatio.

¶ Hoc dicitur dicitur in generatio n. manere via privatio, n. dicitur  
 privatio n. manet, id manere privatio completa, n. generatio  
 tamen et sciam.

Colligitur 2o. privationem dicitur privatio a accipit, n. generatio  
 id completum accidit n. materia habet privationem factam.

Colligitur 3o. privationem dicitur materia in ipso generatio privatio  
 generatio in materia generatio sciam recipiat. Ita dicitur quod materia  
 materia in materia. tract. 1o.

Quaestio, 9.

¶ in quibus re nati propter materiam danda  
 sit forma substantialis.

By in quibus re nati propter materiam ponendum est sciam, Est  
 hoc a dicitur nati in completum n. ex materia tamen generatio sciam est.  
 Et tamen nati sit nati, Est a materia generatio sciam  
 dicitur substantia. 3o est sciam aliquid nulla daretur generatio sub-  
 stantialis, et via completa nati sunt completa a accipit ex materia  
 substantia

substantia et forma accidentis, confiat et non daretur forma substantia,  
 non daretur per se effectuum substantia in conjugis naturis. Et  
 hoc est absurdum. Et idem.

Questio .10.

Utrum apta idonea et sit forma  
 substantia desio?

Respondeo affirmatively. In materia desio desumpta ex actu in hunc modum. Forma  
 est actus simplex substantia. Unde per se in materia constituitur. Ad hoc per  
 eluditur materia simplex quod est compositum ex multis actibus  
 ut ab actu dicitur. Substantia forma simplex accidentis. Unde  
 et ex eluditur Angelus quod in forma substantia una per se efficitur  
 et possit. Constituitur intelligitur aliter, adhibendum. Unde in re  
 ut separata est forma. Nuncupatur forma multis modis ab aliis  
 sicut in materia, aliquid mens, aliquid binas et tales pulchritudinis  
 eius character hominum etiam videtur huiusmodi et c.

Questio .11.

Utrum ex forma substantia et materia  
 unum fiat?

Quod est quibuslibet sit unitas. Respondeo quod est unitas in se  
 unitas est aggregatio ut in accuro lapidu. Unde ordinis  
 ut in exercitum. Sed per accidens ut ex accide et substantia. Quod  
 unitas per se in rebus compositis ex partibus ut in tribus sigis  
 maris composita est duobus palmis. Sed est unitas per se in re  
 bus simplicibus, et in Angelis respectibus compositionem  
 primum reals dependentia.

Quod est quod ex materia et forma fiat unum per se uni  
 tate quod materia acceptas. Respondeo affirmatively. Quod ex materia et forma re  
 substantia conjugata natura, ut homo et ignis, et cetera, et sic de ceteris.

Ad hæc omnia int. compa. p se unitate q<sup>o</sup> mo accepta: 3<sup>o</sup> ex  
 ma et fræ sit vna simili unitate.

Quæstio 1<sup>a</sup> e<sup>st</sup> an regatib<sup>us</sup> aliq<sup>ui</sup> m<sup>u</sup>l<sup>ti</sup> indimid<sup>is</sup>. Cursus  
 reg. No<sup>n</sup> aff. rem<sup>is</sup> dæ<sup>t</sup>a n<sup>o</sup> ind<sup>is</sup> main et fræm vna q<sup>u</sup>æ  
 ra f<sup>u</sup> generis ut latius habim<sup>us</sup> in d<sup>ic</sup>tis real<sup>ibus</sup>. 1<sup>o</sup> f<sup>u</sup>re  
 f<sup>u</sup> Cap. Vbi et indagam<sup>us</sup> q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o aia se ip<sup>s</sup>a cogit d<sup>ic</sup>tis  
 no<sup>n</sup> valeat reu<sup>er</sup>sire q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o Cursus h<sup>ic</sup> concedit, negat u<sup>o</sup> in lib<sup>ro</sup>  
 regensioe ut d<sup>ic</sup>im<sup>us</sup> in anac<sup>o</sup>ph<sup>ic</sup>a h<sup>ic</sup> p<sup>o</sup>ditur lib<sup>ro</sup>is.

Philos<sup>oph</sup> 1<sup>o</sup> a<sup>u</sup>t f<sup>u</sup>re vna q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o n<sup>o</sup> est ex ma et fræ ad im  
 1<sup>o</sup> ma ordinati v<sup>n</sup>o<sup>m</sup> in ma ordinati 1<sup>o</sup> ad fræm substantiam et  
 ad accidentalem in illa et n<sup>o</sup> in illa facta vna q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o se.

Philos<sup>oph</sup> 2<sup>o</sup> q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o mag<sup>is</sup> d<sup>ic</sup>lat q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o p<sup>o</sup>rtione mag<sup>is</sup> in se  
 vna n<sup>o</sup> in q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o mag<sup>is</sup> d<sup>ic</sup>lat 1<sup>o</sup> n<sup>o</sup> main v<sup>n</sup>o<sup>m</sup> h<sup>ic</sup> mag<sup>is</sup> et fræ mag<sup>is</sup>  
 d<sup>ic</sup>lat 1<sup>o</sup> n<sup>o</sup> mag<sup>is</sup> q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o vna ut accidentia, p<sup>o</sup>ditur ex sup<sup>er</sup> et n<sup>o</sup> ex  
 sup<sup>er</sup> f<sup>u</sup>re vna q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o se mediante unione.

Philos<sup>oph</sup> 3<sup>o</sup> main affectare unione fræ n<sup>o</sup> appi  
 nati et tam expetit solum q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o demittit q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o et accipit q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o et tam  
 contrariari et impulsu. Similiter animam appetere ma  
 vnam aia<sup>m</sup> q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o e<sup>st</sup> in d<sup>ic</sup>tis p<sup>o</sup>rtione n<sup>o</sup> et in  
 ta unitate q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o n<sup>o</sup> demittit.

V<sup>er</sup>um h<sup>ic</sup> aia<sup>m</sup> regentiam p<sup>o</sup>rtione h<sup>ic</sup> ad corpus, n<sup>o</sup> e<sup>st</sup>  
 vna remittit<sup>ur</sup> p<sup>o</sup>rtione e<sup>st</sup> nati q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o simp<sup>lic</sup>te supra nati q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o  
 1<sup>o</sup> actio p<sup>o</sup>rtione vna<sup>m</sup> in main et fræm e<sup>st</sup> sup<sup>er</sup> nati q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o  
 modum q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o 1<sup>o</sup> e<sup>st</sup> in d<sup>ic</sup>tis f<sup>u</sup>re nati q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o substantiam  
 1<sup>o</sup> 1<sup>o</sup> p<sup>o</sup>rtione unione q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o e<sup>st</sup> modus nati in unitate.

### Quæstio. XII,

¶ o<sup>m</sup>n<sup>is</sup> ac solæ fræ ordinis natis  
 e<sup>st</sup> materia<sup>m</sup> subjectivæ  
 p<sup>o</sup>rtione e<sup>st</sup> creaturæ.

Hanc q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o disputata invenit in d<sup>ic</sup>tis p<sup>o</sup>rtione 1<sup>o</sup> q<sup>u</sup>o<sup>m</sup>o<sup>d</sup>o  
 Finis libri 1<sup>o</sup> Phys.

Liber 2<sup>o</sup> Physicorum

Capit. 1<sup>o</sup>.

Questio prima.

Quam naturam hoc loco Artes  
defenderit?

*[Faint, illegible handwritten text]*

*[Faint, illegible handwritten text]*

Questio 2<sup>a</sup>

liber 2<sup>o</sup> Phys.

Liber 2<sup>o</sup> PhysicorumCaput. 1<sup>m</sup>.

## Quaestio prima.

Quam naturam hoc loco Artes  
describerit?

Naturae acceptio multiplex apud Philosophos, illi n. nomine significatur  
 1<sup>o</sup> natura, 2<sup>o</sup> essentia cuiusque rei, 3<sup>o</sup> rerum universitas, 4<sup>o</sup> ea  
 naturae in propria virtute operantes, 5<sup>o</sup> temperamentum cuiusque  
 animalium. 6<sup>o</sup> denique primum intrinsecum a quo res habet suum mo-  
 tum. Quae igitur est quae ex his Artes hoc loco describerit? Quae ulti-  
 mam describitur, ut patet ex descriptio. Tam vero natura sic accepta  
 idem est alii natura, scilicet essentia, non quidem quatenus se invicem, sed congo-  
 nitum causantur id quatenus sunt propria motu.

Quaeritur: Quae natura quae est in eis materia et forma sit quae univocum?  
 Quae negatur: 1<sup>o</sup> quia sequitur quod unus gradus univocum includeret huius  
 in eodem compositio, nempe gradus ille sit in Petro. 2<sup>o</sup> simul  
 ratione materia et essentia ratione materiae cum univocum sit natura. 2<sup>o</sup> ex hoc forma  
 est magis natura quam materia: sed ad magis ut minus non datur univocum  
 Quae natura ad materiam et formam non est quae univocum. Est igitur analogum  
 in propria quae forma est ea motus ad propria et similitudinem, quae  
 materia causa est primum ejusdem motu.

Quaestio 2<sup>a</sup>.

# ¶ An recte ab Arte defecta sit?

Questioni huius affertur quod defectiva competit scilicet scire et fieri, ut patet.  
 patet ex delimitatione illius defectiva se habet, nam est prius seu  
 causa ut id moueatur et gescat, in quo est posse, et non ex absence  
 inest. 1<sup>a</sup> parte reijcit prius, quod non est sic. V. g. prius. Quod  
 comprehendit omnes multas Physicas et instantaneas summi. n.  
 nomen motus et gescit late. reijcit ea, quod sunt in eis non sunt in  
 motu ut patet in formis materialibus, ex quibus est ea quod sunt in eis  
 motu ut subiecta separata, non sunt in motu Physici: Motus enim  
 quod Angeli et anima separata mouentur Physice, non est. 3<sup>a</sup> rem:  
 uel causas quod accidentales sunt in eis, quod moueri, sunt causa motus  
 Physici unde acc. medendi quod est in eis uel medice. V. g. ad sanationem  
 moueatur non est nisi quod in eis accidentales inest. Ad aduerbium  
 1<sup>o</sup> excludit generalitates, quod sunt in eis motu Physici, non sunt tamen  
 in eis 1<sup>o</sup> principales talis motus. huius non est principales sunt  
 in eis scilicet quod 1<sup>o</sup> instant. Verbum prout excludit casus exte-  
 nas ut est scilicet in eis in motu in aq: calum in motu in igne  
 quem seum addat.

Nec dicas nam cali non est prius gescit, cum nunquam  
 gescat, nisi Empyreum. quod est generum habitus non gescat post  
 in gescere. sicut tota terra non moueatur poterit moueri. sicut  
 si extraheretur a suo loco in ipsum non decideret a propria scilicet  
 ut a prius sui motu motu.

Nec et dicas sciam non posse esse nam generationis, quod est  
 in motu Physice, cum generatio sit prius, quam scilicet generanda est  
 illam. Quod non ut scilicet dicitur prius siue nam generationis ra-  
 tis est quod dicitur in eodem instanti, ut dicitur cum illa. Imo cum  
 scilicet non sit prius generationis nisi quod longum est prius ad quem  
 transit nam ipsam recipiendo, non est nam generationis, nisi quod generatio  
 passio est, et quod talis non est prior quam scilicet sit posterior.

Nec item obicitur humanitatem Secretatis esse nam, cum  
 sit in motu. quod non est 1<sup>o</sup> causa, cum illis per se, et scilicet intelli-  
 gantur generes, in humanitas.

Dicit:

Dices: Dum eam mutationum rerum, creatarum, et in  
nā nām illarum. Et id eē ex eo qd n̄ sit ea intrinseca, et  
componens res ipsas creatas.

Dices: fiam ignis eē et prius mouendi aquam. Vg. de  
frigida ad calidam, cum n̄ sit in aq, ac ign n̄ opus eē, ut nā in  
ut. Et neg. conuiam, q̄ Aristes definiunt nām iōm nā et fid. ac.  
quidē n̄ debuit asserere nām n̄ in eē, q̄a sic n̄ competeret desio  
materiali. Verum h̄ eē qd fiam n̄ sit sal prius moty rej in qua  
inest ut pbat argumentum.

Dices: nām inclinare ad tios opōs si nomine getis  
intelligati q̄ in tios a q, et in tios ad quem. Et id nullum esse  
in conueniens. Dum n̄ inclinēt ad illos tios eodem tempore, et sub  
eadē consideratione habēdas.

### Questio. 3.<sup>a</sup>

## Utrum desio nā conueniat Im priō passiuo?

Qualiter Et neg. Conuenit n̄ et priō actiuo nempe fiam. Vt prius  
in uiuentibz, q̄ a sua fia nati mouenti et ut in n̄ uiuen-  
tibz aliqz. Vg. in celo, qd circulariter moueti n̄ a sola nā. Et  
et a fia, q̄ illud ad motum circularē inclināt. Dein pbat 1<sup>o</sup> quia  
reby nā constantibz n̄ ming nate eē apere qm pati, et mouere  
qm moueri a se, ut patet in uiuentibz. Et illz nā eē n̄ minus  
prius actiuum qm passiuum. 2<sup>o</sup> fia ignis, q̄ ignis mouetur  
sursum competit desio nā. Et fia ignis eē prius actiuum  
Et illi conuenit desio.

Ex aduerso opinantē aliq n̄ dari prius passiuum, et  
sit actiuum. q̄a si nā. Vg. esset prius, et nā sequeretur,  
qd nullas moty daret q̄ n̄ esset nati, rei Physica, et accōte-  
tas, q̄a hic nati eē in nā. Et in omi qdum motum eē nati  
in nā n̄ indest inferri omi eē nati in nā compōsiti, quia  
ut talis diuerti, deberet illi eē nati, in principaliorē qm  
nempe fiam. Nec repugnat, qd eodem moty sit a liuij



simpliciter uidentur in se et in se quod natus in se: ut uidentur in lapide sursum proclis, ut uidentur, et talis motus uocatur se, et in se. alioquin uidentur et ex igni, cum uoluerit eadem in, quod lapis, nempe subleuari.

### Quaestio. 4<sup>a</sup>.

#### Utrum in natura definitione contineatur?

Respondeo sive quod intelligatur de anima non intellectiva, ut inuenitur in plantis, et alijs: sive et de anima rationali intellectiva. Pro de illa, 1<sup>o</sup> quod illi competit defectus. 2<sup>o</sup> quod ab illa oriuntur motus rationis, et actiones, quod oriuntur a natura: quod talis anima natura est. Pro de anima rationali intellectiva, quod haec quod talis haec ratio, et uera facta est corporis hanc, ut defectus in consilio habuerit. Sed de facta compositi Physi: ci est natura: quod anima rationalis intellectiva, quod talis, natura est.

Colligitur 1<sup>o</sup> quando natura de terminata ad unum, intelligitur de natura quod comprehendit in ea, quod sine selectu operanti. Quia anima potest esse natura, sed ad omnes loci, ut motum efficiat, quod libera est. 2<sup>o</sup> quando Philosophi dicunt natura esse prima, nam, animam, et intellectum, cum uim, tum nomen ad se, ut uoluerit in maiorem et fieri, ut inanimata, ut motum in se, quod animam inuenient tanquam distinctam a natura. 3<sup>o</sup> Item non negasse animam rationem esse naturam absolute, sed in asseruisse illi nomen ad se, non conuenire, uocem illam, quod est a corpore separabile conueniunt, ut. Uel. est definitio in se.

### Quaestio. 5<sup>a</sup>.

#### Utrum et natura similitudinis rationem in se habeant?

Respondeo quod nam et artem in multis similitudinem, et in plurimis similitudinem uendicare, sed in 1<sup>o</sup> quod ut opera natura procedunt, ut legibus, sic opera artis. 2<sup>o</sup> ut natura procedit sibi simile, uocem facta, in se, ita ars procedit simile facta, id est, in mente artificiali, haec. 3<sup>o</sup> quod sicut natura deum, ita namque ars supponit. 4<sup>o</sup> quod utraque incipit ab imperfectionibus. 5<sup>o</sup> quod ut natura,



est regula et mensura, artis, ita ars est mensura artefacto-  
rum. 6<sup>o</sup> denique quod dicitur in natura, ita est in arte, casus locum  
obtinens.

Et 2<sup>o</sup> 1<sup>o</sup> quod ars falsas, non veras res efficit. 2<sup>o</sup> quia  
in eod opere quod concurrunt, ars nam non natura artefactum efficit. 3<sup>o</sup> fit  
per artem inducitur non consequuntur artis altiorum: quod inducuntur a natura ma-  
xime. 4<sup>o</sup> fit non adducuntur entia in potentiam, sed in actum: fit artibus  
entia in actu, non in artefactorum. 5<sup>o</sup> ars in superficie, non  
in additis operatur. 6<sup>o</sup> tandem fit artibus non habet vim activam,  
fit non illam obtinent.

### Questio. 6<sup>a</sup>

¶ Ars possit opera sua moliri? an non?

¶ Nec ars nec artificialis fit, aliquid non opus sui sua efficiere  
valet. Et quod ars nihil potest artificialiter per regulas operis facien-  
di: id regula artis non habet vim inducendi formam naturam: 6<sup>o</sup>  
ars non potest efficiere opus suum. Non est in negandum potest  
artem adhibere non modum, ut non motus horum, illo pacto fiat.  
Vnde saltem quod est motus a potentia motiva per artem obtinet, ut  
concinne et numerose fiat.

¶ Quis in 2<sup>o</sup> ars non quodam ut sua, id aliena, et appli-  
canda ad opera passivis efficiere queat opera natura? ¶ Aff-  
ert in medicina, quod virtute herbarum salutem egrotis potest.  
Vnde et magi possunt ope demonis introducere fit in pter-  
torum aliam. et alia efficiere, non quod figuris et characteribus  
quod utuntur insit virtutibus ad haec effecta exhibenda, id quod dicitur:  
monet ex pacto ad ea signa. ¶ Sunt illa effecta. Imo et  
artibus demonis ope potest naturam magiam ita occultas naturam  
causarum virtutes in se regulare ut efficiant aliquid, quod videtur  
cursum non superare, non in superent. Quae est videtur extendi per  
triclinium, vitem, apparere subito, conuiues omnes trunco.

Hinc colligitur artefacta quae fuerunt habitus de doli  
trigodes Tarcha, columna Archite, opera Archimedis et  
similia) non mota fuisse a suis fit artificialibus, id est fit  
compositi naturam in se latentibus artificibus machinis, et arguendo  
uicium, et similibus: ut videtur modo in horologii, quod li bradif



ponderibus mouentur. 1<sup>o</sup> u<sup>o</sup> de effectibus imaginum, et annulorum  
sicut istel, l. ad fabulas, l. ad demumum stitigias referendum.

### Questio 7<sup>a</sup>

## Et Chymicæ artis industria verum aurum efficiat?

Res aff. 1<sup>o</sup> q<sup>a</sup> a<sup>o</sup> ar<sup>o</sup> industria. q<sup>a</sup>dam alia generantia ut. 1<sup>o</sup> q<sup>a</sup>  
apes uentibus bouum recentibus ium fimo obglutis: 2<sup>o</sup> et aurum  
effici poterit. 2<sup>o</sup> Angelus p<sup>o</sup>fecte cognoscunt temperamentum  
et reliq<sup>u</sup> regibus ad aurum efficiendum: 3<sup>o</sup> poterunt illud effi-  
cere, et h<sup>o</sup>es id ipsum edocere. Nec obstat q<sup>d</sup> adhuc factum  
sit, q<sup>a</sup> multa deus inuenta sunt. 1<sup>o</sup> q<sup>a</sup> inspecta q<sup>d</sup> mo  
ubi mur ad insperandum obiri loq<sup>u</sup>issime p<sup>o</sup>strum q<sup>d</sup> si ne illis  
cernere n<sup>o</sup> possung.

Nec dicas aurum fieri ui caloribus deherij, n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie p<sup>o</sup>ie fieri  
ui caloribus ignis, q<sup>i</sup> dicitur ars chymica: cum n<sup>o</sup> h<sup>o</sup> caloribus p<sup>o</sup>ie p<sup>o</sup>ie  
dem p<sup>o</sup>ie, q<sup>i</sup> ille p<sup>o</sup>stat, hic poterit exhibere. Nec item loq<sup>u</sup> mine-  
re metallaree v<sup>o</sup>as e<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie auro ut extra illum p<sup>o</sup>ie nequeat.

Nec item dixeris n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie aurum eo q<sup>d</sup> sit metallorum sp-  
timum p<sup>o</sup>ie, nisi uno t<sup>o</sup> mo n<sup>o</sup> n<sup>o</sup> n<sup>o</sup> a n<sup>o</sup>. 1<sup>o</sup> q<sup>a</sup> ignis elementu-  
rum p<sup>o</sup>ie n<sup>o</sup> est ab alio igne t<sup>o</sup> u<sup>o</sup> a radio p<sup>o</sup>ie, et altera  
duorum locorum generati.

Notabis in chymicam q<sup>u</sup>at nunc se habet n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie a se  
aurum uerum confici ab h<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie p<sup>o</sup>ie uerum iudicandam, confu-  
ratum aurum q<sup>u</sup> uero dixerat. Nec t<sup>o</sup> si uerum aurum effi-  
cisset delectaret doam aserentem n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie ardem p<sup>o</sup>ie n<sup>o</sup>  
modi, q<sup>a</sup> id n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie u<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie, si aliana applicando altius  
p<sup>o</sup>ie, q<sup>d</sup> n<sup>o</sup> negamq.

### Caput 2<sup>m</sup>

## Questio Unica

q<sup>d</sup> ma<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ie

# Math<sup>a</sup> artes q̄ medicæ appellantur magis nates q̄m Math<sup>a</sup> sint?

Math<sup>a</sup> q̄ medicæ appellantur eo q̄ mediant in eas q̄ p̄se sunt  
math<sup>a</sup>. Sg. Arithmetica et Geometria, et in Physiologiam q̄  
e' p̄se nates, sunt tres nate p̄celliva, Musica, Astrono-  
mia. Inq̄m q̄ he sunt magis nates q̄m math<sup>a</sup>. Et neg  
sunt n. magis math<sup>a</sup> q̄m nates? q̄ a p̄se math<sup>a</sup> accipi-  
unt media et suas demonstratōis: Et sic e' p̄tinent un' media  
accipiunt: q̄ he magis p̄tinet ad Math<sup>a</sup>.

Dies 1<sup>o</sup> Iste tres nates magis convenire cum Physiologia, q̄ nate  
Phisicæ cum 1<sup>o</sup> visum, 2<sup>o</sup> sonum, 3<sup>o</sup> numerum in subto arte con-  
sideret et nate abstractat a ma nec p̄tinet q̄ p̄tinet se her et  
Phisicæ nates. Et n. id q̄dem verum e'. Et magis p̄tinet ad math<sup>a</sup>  
q̄ id in q̄ cum illis conveniunt, nempe in medicis e' maius mome-  
ti in sicis quam dicitur math<sup>a</sup>.

Dies 2<sup>o</sup> Math<sup>a</sup> considerare idem q̄libetatem, Astrono-  
miam n. et p̄cellivam, et considerare subiam q̄ magis e'  
nates, q̄m Math<sup>a</sup>. Et Astronomiam et p̄cellivam considerare su-  
biam sic q̄libetatis, q̄ in illa ratione in subto e', accipit p̄tinet.

Dies 3<sup>o</sup> Iste tres artes differunt a p̄se Math<sup>a</sup> idem p̄  
condicem accidentalem. Sg. Musica differet ab Arithmetica, q̄ illa  
numerum, Musica n. numerum sonorum her q̄ subto; Et sonorum  
e' accipit in numeris: q̄ accidentalis in differunt sic subto: et alia  
q̄ sonus cum sic q̄libet p̄tinet ad Physicam q̄ Musica ad Phisicam  
p̄tinet. Et concedendo idem p̄tinet ultimam conclusionem, q̄ sic  
q̄ p̄tinet subto magis p̄tinet musica ad Phisicam, sic n. mede-  
orum q̄, ubi ad suas demonstratōis magis p̄tinet ad Arithmeti-  
cam q̄ media multat. Ne forte dicitur oppositum, idem  
n. dicit in math<sup>a</sup>, medias e' magis nates, q̄m id q̄d n. e'.

Capit. 3<sup>m</sup>

Capit. 4<sup>m</sup>.Capit. 5<sup>m</sup>.Capit. 6<sup>m</sup>.Questio 1<sup>a</sup>

## Sitne fortuna et fatum in rebus?

Duplex est quaestio: 1<sup>a</sup> potest esse fortuna? Respondeo si nomine fortune intelligatur id quod fortuito accidit, aequum summi fortune est quod accidit, negari non potest dari in rerum natura aliquid quod accidit, quod effectus passionis inducant. Nullus tamen nullum effectum passionis dari in se, quod nullus effectus sit extra divinam qui certis regulis: alioquin Deus posset esse causa passionis quod repugnat quod causa passionis temere et incidenter incurrit in effectum.

Quaestio 2<sup>a</sup> est de fatum? Respondeo est autem fatum inherens rebus mobilibus in mobili dispositione per quod divina providentia nisi quod nullus ordinis. Dupliciter tamen potest sumi ordinis casuum secundarum. 1<sup>o</sup> quod est in ipso Deo, sic ut vocatur divina providentia et deservit ratione ordinis in divina mente existit. 2<sup>o</sup> quod est in causis et ordinatis a Deo ad effectus deducendo, ad hoc sic est fatum quod dicitur dari. Dicitur inherens rebus mobilibus, et multari obnoxio in se, spiritualibus. De immobilibus quod stabilis per rationem ad divinam providentiam. Et ipse fatum si fatum multum relatio ordinis in eis est. Si mater ipsa multum est, quod fatum non damnant, id fatum quod aliquid ignorantes attribuunt, quod liberum arbitrium delibant.

Capit. 7<sup>m</sup>.

## Questio 1<sup>a</sup> Et causa recte à Phis defiat?

Resoluitur multis de definitis, cuius definitio haec est. Cui est id, a quo aliquid se dependit. Metaphysica inquit non potest ab alio pendere de dependentia de qua hic sermo est, nisi ab eo accipiat esse, quod modo nec unum relatuum ab alio, nec generatio a privatione, nec humanitas Christi pendet a Verbo, quod terminus illius est. Item non potest sic dependere nisi habeat distantiam essentiam, quoniam non habet homo in actu rationis. Metaphysica 2<sup>o</sup> illud effectuum 1<sup>m</sup> in uno genere, et est causa ceterorum, intelligi in uno genere, id est una causa efficiens est causa omnium efficientium, non ut in uno genere, imitabilis. Unde eandem non est causa aliorum colorum, nec lux aliorum imitabilium. Immo intelligi in genere id exemplariis et sic verum est quod nobis habet mensura nobilitatis inferiorum ut in imitabilibus.

## Questio 2<sup>a</sup> Et ne carum genera quatuor sint?

Respondeo quod affirmativa est sunt id, quod si ratio quae afferuntur de quibus explicandas sunt quod aliquid sit quod sit sunt quatuor: quod eandem erunt id. Maiora sunt quae causa est ratio quod. Minora sunt autem non quibus cuius gratia aliquid fit, et est finis: aut est quod, et est efficiens: et est materia: aut est quod, et est forma: quod quatuor sunt quae: quod est quatuor id est.  
 2<sup>o</sup> componitur naturaliter fit ex nihilo ex alio, inaequale non completum, agnoscere.  
 ut ex materia: quod est forma: quod componitur has habet causas variatas: deinde non fit a se ipso: quod datur efficiens: efficiens si non demere agit, debet operari ad aliquem finem: quod datur finis: quod quatuor causa datur. Unde alia quae duntaxat consideranda alia carum genera ad ista suocantur. Nam Instrumenta ad iam efficiendum, quae sunt efficiens in esse, et est efficiens dicitur, quod est, ad quod efficiens dicitur.

illij n̄ completat, q̄a comprehendit rigore solas ias efficientes prin-  
cipales. Sic dicitur in actuum pertinent ad cam fratem extrinsecam,  
q̄ extrinsecam mensurando alij specificant.

# Questio 3<sup>a</sup> Quid nam sit exemplar.

Exemplar sic dicitur. E' fia qm alij imitabile | ut ex intentione agentis /  
ut terminantis nisi finem. Fia ponitur ut genus, reliq' ut species.  
1<sup>a</sup> parte excludit. h'q. fia hanciam, qm n̄ imitabile fia ignis.  
2<sup>a</sup> excludit fia q' alia imitanti fortuito. 3<sup>a</sup> fia' quas  
alia imitanti n̄c.

quatuordecima. 1<sup>a</sup> q' exemplar seu Idea consistit in cogitu  
dicitur: an in frate: cogit dicitur de idem dicitur q' ut menti dicitur  
in cogitu frate, q' cognoscitur. Cogit frate i' ipsa met dicitur cogitio.  
Nota opo i', exemplar consistere in cogitu dicitur. Sic i' q' dicitur ar-  
tifer n̄ efformaret cogitum fratem, posset effingere, aliquid opus  
ut posset dicitur alij efformare ex eis quid est in e'ia divina.  
n̄ in opinioe q' negat illos efformare verbum: q' e'ia exempla-  
ris n̄ consistit in cogitu frate. 2<sup>o</sup> q' exemplar e' qd artifex  
id operando instruit: id n̄ instruit fratem, instruit autem dicitur  
cogitum: q' e'ia. 3<sup>o</sup> exemplaris causalitas consistit in immittioe  
passiva, q' in eo qd ipsum exemplar exprimit: id artifex in pe-  
re n̄ exprimit cogitum fratem, id dicitur: q' intentum.

Unde colligitur i' n̄ e' de ioc exemplaris ut sit expreivum, q'  
qd h'c cogitum frate, id p'lag ut exprimitur in opere, qd ven-  
dicat cogitum dicitur. 2<sup>o</sup> nec e' opus e' ut exemplar in prium  
frate cognoscit, id dicitur. 3<sup>o</sup> cogitum dicitur sive dicitur, qd  
dicitur exemplar, n̄ qdem e' illud met single artefactum fa-  
ciendum. nec opus e' qd sit aliqd existens a p'e rei, id e'  
Idem artefactum confusum ut uagum mente cogitatum.

Colligitur 4<sup>o</sup> Idem divinam e' divinam e'iam ut cognitam  
a deo tanq'm immutabilem a creaturis, q' divina e'ia imi-  
tabilis in dicitur prius qm intelligantur ipse frate id e'.  
Unde exemplar divinum qd consistit in ipsa e'ia immutabili  
n̄ in

in re ipm summus artifex facere instituit (ut exemplar  
creatur) qd Deus n accipit copiosum a re by creatis, id in ma  
estia omnia facienda intrabit. id de his alibi copiosius.

## Questio 4<sup>a</sup>

Utrum exemplar vere ac pprie  
ca sit, ad genus ex fratis pten?

Quaestiuicula 1<sup>a</sup> U exemplar sit ca? R<sup>o</sup> aff. q<sup>a</sup> id artefactum  
pendet ex re a suo exemplari, et sic compum et nati ab exem-  
plari diuino, qd exemplar creatum et in creatum, ca e.

Quaestiuicula 2<sup>a</sup> q<sup>a</sup> nam ca sit? R<sup>o</sup> e<sup>o</sup> iam factum  
q<sup>a</sup> exemplar carnis ca, q<sup>a</sup> hinc passiva, imitatio, uita  
fram q<sup>a</sup> ipm tribuit artefacto id in cogit exemplatum  
repreat exemplar, et illi assimelari, n<sup>o</sup> uisibile alijs influ-  
tus efficientis id: qd sit ibi dati ca fratis. 2<sup>o</sup> q<sup>a</sup> Deo  
diuine sic appellanti et sic archepype qd id fratis ii.

Quaestiuicula 3<sup>a</sup> U exemplar reducit ad fratem  
ca in internam? an constituat rigose nouum genus ca fratis  
I, ex terra? R<sup>o</sup> dando 2<sup>m</sup> e<sup>o</sup> q<sup>a</sup> e<sup>o</sup> diuina ab illa in mo  
causandi. 2<sup>o</sup> causalitas id fratis extrinseci suapte na an-  
cedit causalitatem id fratis interna: priq. n<sup>o</sup> e<sup>o</sup> artifi-  
cum opus ipsum in terra efformare in q<sup>a</sup> consistit ca exem-  
plari, fm introducere fram q<sup>a</sup> debet man informare, in qua  
fram consistit ca fratis interna: qd externa n<sup>o</sup> reducit ad  
internam. 3<sup>o</sup> q<sup>a</sup> r<sup>o</sup> exemplaris e<sup>o</sup> r<sup>o</sup> agentis, q<sup>a</sup> per  
similitudinem participari. Et r<sup>o</sup> fratis interna, e<sup>o</sup>  
q<sup>a</sup> dam r<sup>o</sup> participata ab agente; qd illa e<sup>o</sup> prior:  
ipm sic ista. In colliges q<sup>a</sup> tuos e<sup>o</sup> carum genera, i, effi-  
cientem, finalem, materiam, formationem: id hanc ultima  
diuidi ut in duas sp<sup>o</sup>s in factam internam, et in factam  
externam.

Nec dicas cam fratem ex terram ptenere ad efficien-  
tem, ex eo qd ultra agentem h<sup>o</sup>im. V. g. ad aduocum de



Exminet. Quae Variatio determinat efficiens, per  
 influxum actuum. exemplaris uero per figuram immittentem.  
 Nec dicas exemplar esse inhaerentem, ac si ut sigillum effici  
 inter exprimit figuram ita et exemplar, quod assumit falsum  
 sigillum non uero, si figura indistincta, et indistincta non ut actiua  
 nec sigillum actiuum. Nec denique obicias Ideas binas esse  
 effectiuas rerum: quod est Ideas has. Quod non Ideas binas, non  
 in Theat, sed in diuina omnipotentia esse effectiuas re-  
 rum.

Quaestio 5

Sit ne omnis causa efficiens suo nobilitate?

Quod non intelligenda cum reduplicatio sic non actum est quod si in qua  
 sit nobilitate efficiens quod nobilitate dare est et non pendere. Quod  
 licet in quod accipere est et pendere, quod habet efficiens. Quod igitur quod dicit  
 absolute. Et sic multiglex est potest quare dicitur causarum.

Quaestiuicula 1a. Quod in materia prima sit nobilitate suo ef-  
 ficiens? Sicut compositio? Quod negat. Quod materia est pura potentia. actus uero  
 sicut ad actus est nobilitate quod pura potentia, quod illas. Unde est sequitur  
 quod materia sit ignobilior compositio, si eadem compositio includit potentiam.

Quaestiuicula 2a. Quod sicut sit nobilitate compositio? Quod negat. Quod  
 compositio continet nobilitatem sicut si eadem potentiam includit  
 et aliquid amplius nempe materiam. Quod tamen quod nobilitate, quod in so-  
 la potentia. Quod quod compositio habet nobilitatem, materiam essendi nem-  
 pe ut quod completum est per se subsistens, cui competunt be-  
 nominationis operandi quod non licet potentia. Quod licet illud quod ignobili-  
 or est. Unde colliges materiam triplex est compositio aliqualem  
 perfectiorem nempe spiritum, ac si non potentiam per se substantiam com-  
 positam sumi a se.

Quaestiuicula 3a. Quod dicitur de causa exemplari? Quod cum  
 generat esse aliquid nobilitate efficiens. Sicut in artifex quod dicitur ut aliquid ima-  
 ginem efformaret. Quod non dicitur nobilitate imagine. Aliquando dicitur  
 nobilitate, aliquid minus, ut potest in uentus, quod artifex sibi propo-  
 nit domum imitabilem potest in domo faciendam aliquid ma-  
 iore dicitur nobilitate, aliquid minus nobilitate. De increato exemplari  
 nulla

nulla dubitatio est pot.

Quaestiuicula 4<sup>a</sup> Si in finalis sit nobilitas speciei agen-  
tis quod dicitur ad operandum? Respondeo interdum est nobilitatem. Dicitur  
in uisione beatorum quod sunt nobilitatem actuum, et illis nobilitatem est.  
Alquando igno nobilitatem, ut patet in pecunia, quod est in studio  
Ibidem cum in actio studendi sit nobilitatem, quam pecunia.

Quaestiuicula 1<sup>a</sup> Si in efficiens sit nobilitatem suo effici?  
Respondeo 1<sup>o</sup> nullam causam efficientem principalem est ignobilis seu suo  
effici. Dicitur quod si efficiens est nobilitatem, habet illam potentiam  
2<sup>o</sup> se ut hoc non, quod solus deus habet potentiam a se: hoc in  
id ut suggerit, in illam non habet: quod non illam accipit a causa: quod  
nulla causa efficiens principalis est ignobilis seu effici. Loquimur de  
principali, quod inicitur ignobilis est pot, ut uisum in calore,  
in ignis.

Respondeo 2<sup>o</sup> causam equoam priorem semper est effici nobilitatem. Dicitur  
quod in equo differt species et effici: quod non habet in se habitus habitus  
est specificum effici: quod ut illud est tribuere potest, debet illud habere  
eminenter, et nobilitatem suo, ad hoc habet est exaltationis uel. Respondeo 3<sup>o</sup>  
causam efficientem uniuersam quod efficiens hanc equalem perfectum. Dicitur  
quod in uniuersa est, quod eadem species cum effici: quod si ad nobilitatem quod  
speciem et in effici, quod sola efficiens specifica appellatur perfectio  
aquae et hoc.

Dubitatio 2<sup>a</sup>, cum in indiuidua. Respondeo. hanc sit ejust  
speciem, et perfectionis, unum quoniam, ut alia perfectio, alia minus  
et fide operentia? Respondeo quod quoniam a diuersitate, quilibet et  
apparatu organorum et dispositione, et tribuitur et a parentibus:  
et a patria solo et est a natalibus ydriis.

## Questio 6<sup>a</sup>

# In quam calitas seruandus rzo consistat?

artum est causalitatem non est reuocem id, hanc reuocem id  
est sit cum reuocem effici, et efficiens est prior quam sit eius reuocem.

1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re

1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re

Questio 7<sup>a</sup>

Quod sit ratio casandi efficientis causa?

1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re

1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re  
 1<sup>a</sup> ratio est de potentia efficiendi: 2<sup>a</sup> non potest esse causalitas efficiens ipsa, ut illum producere, velum est de causalitate distingui a re

Questio 8.  
 Et singlæ cæ peculiare sibi  
 calitates vendicent?

Quæstioncula 1<sup>a</sup> Et ma et fia hinc calitates ad invicem, et  
 inde conjungunt. R. aff. Et q<sup>o</sup> ma pendet a fia et fia pendet  
 a ma, l. in suo e. ut fia maty. l. in informatioe, ut fia roatly.  
 q<sup>o</sup> jam pendet et a ma et a fia, et q<sup>o</sup> coaleuit: q<sup>o</sup> in dicitur.  
 Nec in regl<sup>o</sup> ma et fia dicitur calitates fia, q<sup>o</sup> illa calitates  
 ita se hinc ut q<sup>o</sup> ad invicem supponat illam, q<sup>o</sup> e. dicitur.  
 Ita dicitur de de his alibi.

Quæstioncula 2<sup>a</sup> Et in exemplariis et finaliis hinc et  
 ut calitates? R. aff. q<sup>o</sup> calitates exemplariis erunt in ar.  
 de facto eformando, q<sup>o</sup> passivam imitacionem. Finalis in eo quod  
 finis gratia aliquid fiat. q<sup>o</sup> hinc calitates dicitur.

Quæstioncula 3<sup>a</sup> q<sup>o</sup> jam sint he calitates in aliis et  
 pter efficiendum? R. dicitur et ma inditios in ipis iis ut  
 tunc contemplet ante qm actu causent et e. ma in effe-  
 iis, in q<sup>o</sup> de dependentia passiva, nullam obfert glaci.  
 de his in ma ad pter actiois agendum.

Questio 9.  
 Et cæ sibi mutue cæ sint?

Quæstioncula 1<sup>a</sup> Et finis sit in efficiendis? R. e. iam  
 efficiendis q<sup>o</sup> ad q<sup>o</sup> causalitatem, q<sup>o</sup> e. iam illis causalitatis,  
 n. d. e. iam ipse efficiendis e. dicitur q<sup>o</sup> calitates efficien-  
 dy e. alio: de alio e. effus finis cum sit q<sup>o</sup> finem. q<sup>o</sup> finis  
 e. in calitates in efficiendis. Et 2<sup>a</sup> m. ff. sanitas q<sup>o</sup> e.  
 finis medici n. e. ipse medici.

Quæstioncula 2<sup>a</sup> Et efficiens sit in finis? R. e. iam  
 finis q<sup>o</sup> ad e. n. d. q<sup>o</sup> calitatem. 1<sup>m</sup> p. in medico, q<sup>o</sup>